

TIEKE

Tutkinnoista osaamismerkkeihin

Merja Sjöblom
digiosaamisen vauhdittaja

Johan Östman
toimistoassistentti

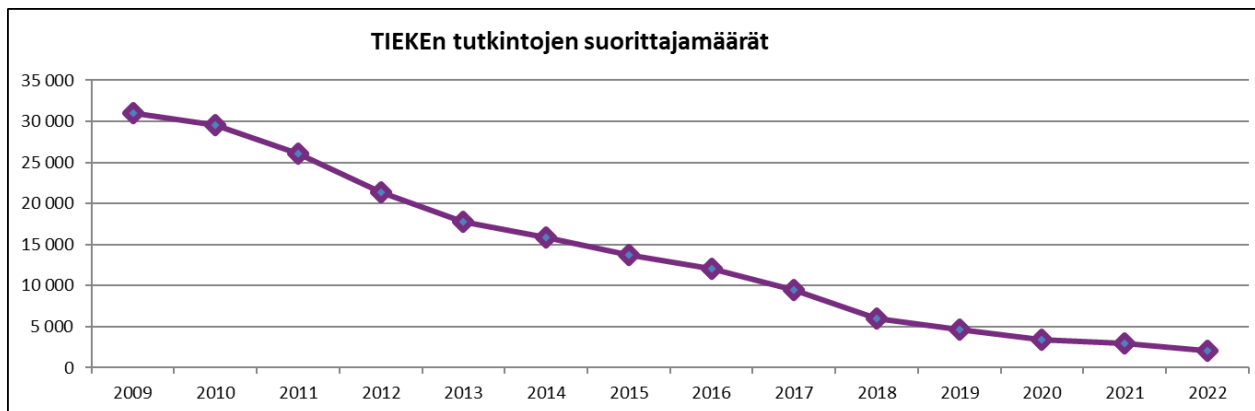
Webinaarin sisältö

- Tutkintojen suoritusmahdollisuus päättyy -> siirtymä osaamismerkkien käyttöön
- Aikataulu ja hinnoittelu
- Opintokortit ja todistukset – tilaaminen ja kirjoittaminen
- Tilastot talteen
- Yleinen osaamismerkkien esittely
- Digitaitomerkistön esittely
 - Kouluttajakoulutus
- Aikaa kysymyksille ja keskustelulle

Tutkinnoista osaamismerkkeihin

TIEKEN tutkinnot

- Vuodesta 1994 lähtien
- @+A, AB ja TIETY
- Näyttökoemalli
- Sovellusohjelmiin painottuvat sisällöt

Digitaitojen osaamismerkit

- Taustalla Osuvat taidot –hanke (vv. 2019 - 2021)
- Yleisesti käytössä vuoden 2022 alusta
- Osaamismerkistön taustalla laaja yhteistyöverkosto sekä kansalliset ja kansainväliset viitekehykset
- Yli 10 000 suoritettua merkkiä (elokuu 2022)

Siirtymä osaamismerkkien käyttöön + hinnoittelu

15-16.11.2022
Kouluttajakoulutus

Irtisano
tutkintolisenssit
30.11. mennessä,
jos lopetatte
käytön vuoden
2022 lopussa.

Kevät 2023
Käytössä voi olla
sekä tutkinnot että
osaamismerkit

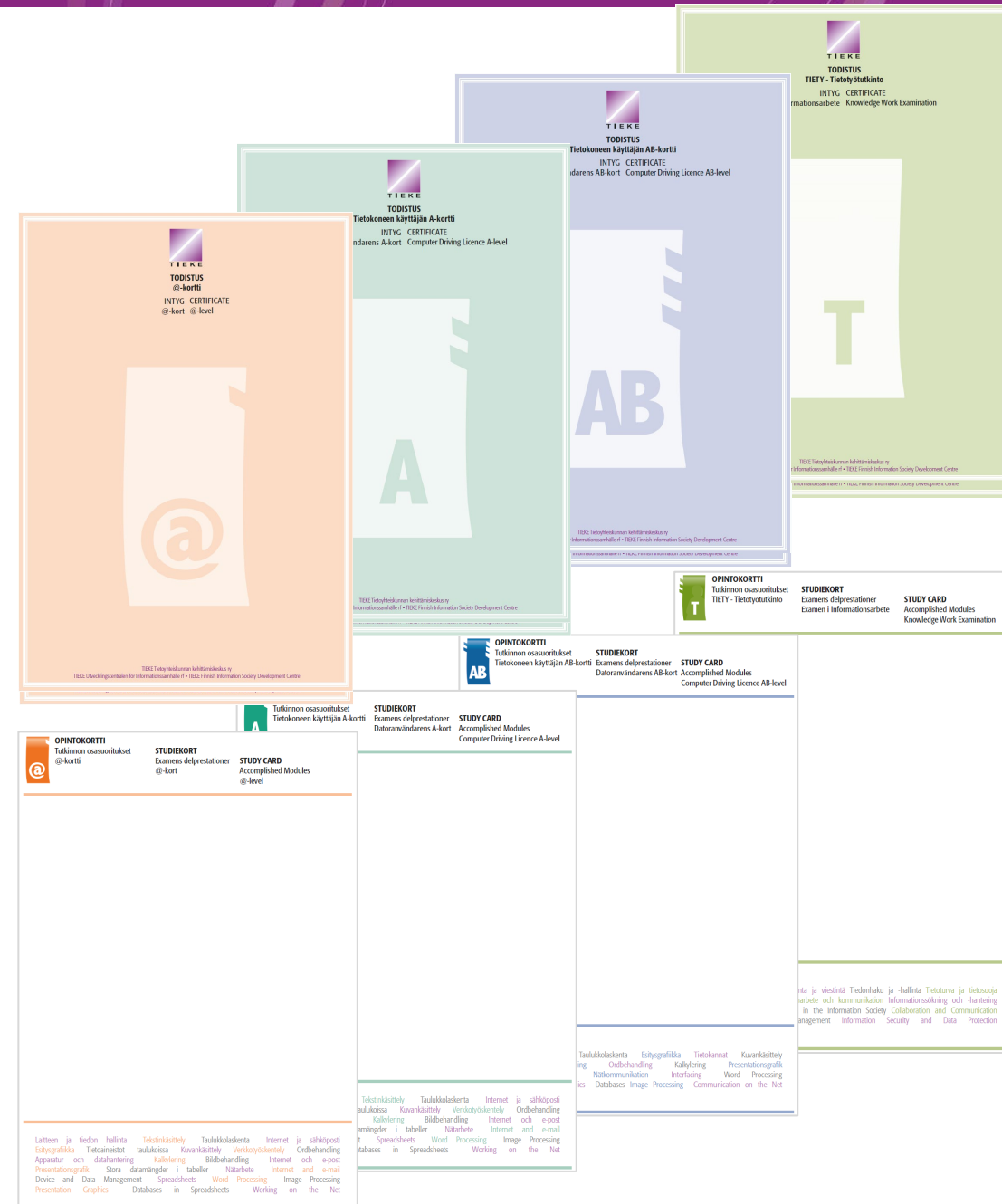
30.6.2023
Tutkintopalvelun
käyttö päättyy.
Muistakaa ottaa data
talteen.

Tilatkaa osaamismerkistö käyttöönnne

Jos organisaatiolla on 1.1.-30.6.2023 sekä tutkinnot että osaamismerkit käytössä, laskutamme vain osaamismerkistön vuosilisenssin (A-tutkinnon 6 kk lisenssiä ei tällöin laskuteta).

Tutkintotodistukset ja opintokortit

- Tilaa tarvittava määrä opintokortti- ja todistus pohjia vaikka heti [tilauslomakkeella](#)
 - 20 + 20 kpl sisältyy vuosilisenssin hintaan
 - Kirjoita valmiista tutkinnoista tutkintotodistukset ja osa-suorituksista opintokortit kesäkuun 2023 loppuun mennessä
 - HUOM! Innofactorin käyttö loppuu 1.7.2023
- > ota myös suorittajatiedot ja tilastot talteen**

Digitaaliset osaamismerkit

Mitä ne ovat, miten niitä luodaan, miten niitä haetaan, miten niitä myönnetään?

Digitaalinen osaamismerkki – mikä se on ja mitä se kertoo?

- Keino osoittaa eri tavoin ja eri paikoissa hankittua osaamista
- Tukee jatkuvaa oppimista ja sujuvia siirtymiä
- Pelillisuus houkuttaa oppimaan lisää (suorittamaan uusia merkkejä)
- Helppo ja selkeä tapa todentaa osaamista jakamalla merkkejä linkkeinä, sertifikaatteina, sivuina...
- Digitaalinen osaamismerkki on kuva, joka sisältää metadataa
 - merkin nimi
 - merkin kuvaus ja kriteerit
 - myöntämispäivä
 - mahdolliset todisteet
 - myöntäjän tiedot

VIESTINTÄ JA ASIOINTI

Myöntäjä: Opilakeus

Luonut: TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry

Osaamismerkkin saaja viestii ja asioi erilaisissa digitaalisissa ympäristöissä ja ymmärtää digitaalisen kommunikoinnin sopivuutta eri tilanteissa.

Oma osaamisportfolio Open Badge Passporttiin

- Osaamismerkkit kerätään maksuttomaan [Open Badge Passport](#) pilvipalveluun tai mobiiliapplikaatioon
- Osallistumis- vai osaamismerkki
- Merkkien ansaintatapoja:
 - myöntäjä myöntää merkin tietyin kriteerein
 - merkkihakemus merkin myöntäjälle
 - osallistuminen kurssille / valmennukseen / tms, jonka lopuksi merkki myönnetään
- Merkkejä voi jakaa linkkeinä tai sosiaalisen median kanaviin

Näytä

Asetukset

Yhteisö

Lataa

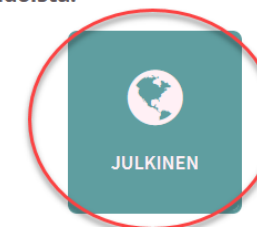
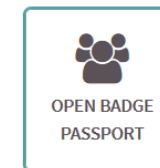
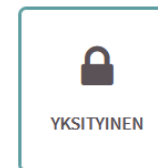
Poista

0 kommenttia

MERKIN NÄKYVYYS

Aseta merkin näkyvyys valitsemalla yksi alla olevista vaihtoehdoista.

- Ei rajoituksia merkkien näkyvyydelle.
- Yhteisölliset ominaisuudet käytössä. Voit nähdä muita osaamismerkkien saajia, vastaanottaa suosituksia, kirjoittaa kommentteja, saada onnitteluja merkeistä jne.
- **Merkki voidaan jakaa julkisesti. Merkki voidaan jakaa linkin avulla sosiaaliseen mediaan tai se voidaan jakaa verkkosivulle upottamalla sinne merkin linkin.**

Jaa tämä merkki:

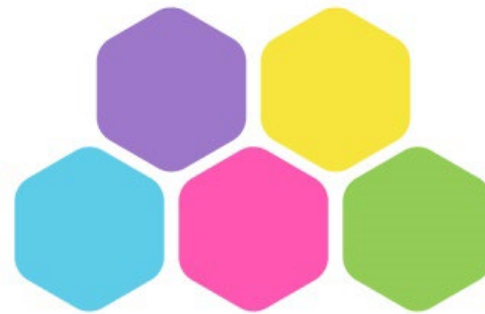
Jaa linkki Uputuskoodi

Merkit toteutetaan ja myönnetään Open Badge Factoryssa

- Open Badge Factory on monipuolinen alusta organisaatioille, jotka haluavat luoda, myöntää ja hallita digitaalisia osaamismerkkejä
 - Maksullinen palvelu, alkuun pääsee ilmaiseksi
- **Merkkien toteuttaminen**
 - Merkkien kuva / graafinen ilme
 - Osaamiskriteerit
 - Mahdolliset arvioijan ohjeet
 - Merkin myöntämistavan valinta
- **Tilastot ja raportit**
- **Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa**
 - Jaetut osaamismerkit

Valtakunnallinen digitaitomerkistö

Taustalla Osuvat taidot –hankeverkosto (1.8.2019 – 31.12.2021)

- Oulun ammattikorkeakoulu – koordinaattori
 - Hämeen ammattikorkeakoulu
 - TIEKE
 - Suomen eOppimiskeskus
 - Omnia
 - Kiipulan ammattiopisto
 - Koulutuskeskus Salpaus
 - Luksia
 - Koulutuskuntayhtymä OSAO
 - Sedu
 - Opintokeskus Sivis
-
- Lisäksi mukana:
 - Opetushallitus
 - DVV
 - Ahjolan kansalaisopisto

Osaamismerkistöjen taustalla kansallisia ja kansainvälisiä viitekehyksiä

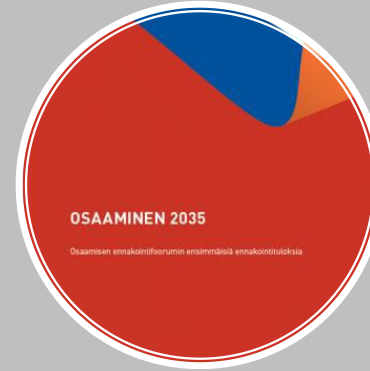
ePerusteet

- Opetussuunnitelmien, tutkintojen ja koulutusten perusteet varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle

DigComp

- Viisi keskeistä digikompetenssia
- Tiedon haku ja hallinta, viestintä ja yhteistoiminta, sisällön tuottaminen, turvallisuus, ongelmanratkaisu-taidot

Osaaminen 2035

- Osaamisen ennakointifoorumi
1. geneerinen osaaminen
 2. yleinen työelämäosaaminen
 3. kansalaisen digiosaaminen

Digitaitotasot

- DiKATA-hankkeessa määritellyt digitaitotasot

Vertaillaan viitekehyksiä, sanoitetaan osaaminen

Digitaitojen osaamismerkistö

Ongelmanratkaisija (K5)

- Suunnitelmallinen työskentely

Hyötykäyttäjä (H4)

- Oman työn organisointi

Yhteistyöskentelijä (H3)

- Yhteistyö

Digiosaaja (T2)

- Minä digiosaajana

Perusosaaja (T1)

- Laitteiden valinta ja käyttö
- Tiedonhaku ja -arviointi
- Turvallinen toiminta
- Vastuullinen toiminta
- Viestintä ja asiointi
- Sovellusten käyttö ja hallinta

Osaamismerkistö kattaa ammatillisen koulutuksen Toiminta digitaalisessa ympäristössä (TDY) osa-alueen pakolliset osaamistavoitteet (2 osp) ja osaamisen arvioinnin. Yllä arvosanat T1 – K5 vastaavat kyseisen osa-alueen arvosanoja.

- tunnistaa ja valita käyttötarkoituksen mukaisen laitteen (esim. tietokone, tabletti, puhelin)
- käyttää yleisimpiä digitaalisia laitteita sekä niiden perustoimintoja ja –asetuksia
- tarkistaa, onko liittynyt johonkin langattomaan tai langalliseen verkkoon

Laitteen käynnistys, verkkoyhteydet, päivitykset, käyttötarkoituksen perustelu

- etsiä tietoa digitaalisissa ympäristöissä (hakusanat, hakukoneet)
- hakea eri muotoista tietoa (teksti, kuva, video)
- arvioida digitaalisen sisällön luotettavuutta
- tunnistaa, miten tekijänoikeudet liittyvät tietoon ja tiedon jakamiseen

Tekijänoikeudet, tiedon ja sivustojen luotettavuus, Toiminnallinen tehtävä (tiedon haku, selaimen välilehdet, kuva)

- tunnistaa tyypillisimpiä kyber- ja tietoturvauhkia
- suojata käytössään olevat laitteet (esim. virustorjunta, laitteiden lukitseminen ja haittaohjelmien estäminen)
- tunnistaa, kun tietoturvaa on loukattu ja tietää miten toimia

Laitteiden suojaus, virus- ja haittaohjelmat, digihuijaus
Toiminnallinen tehtävä (salasanalause)

- tunnistaa digitaalisten laitteiden ja sovellusten käytön vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin
- käyttää viestipalveluita ja sosiaalisen median palveluita vastuullisesti
- ottaa huomioon tekijänoikeudet tiedon käyttämisessä ja jakamisessa
- luoda ja muokkaa kuvallista digitaalista sisältöä (esitysgrafiikka) tekijänoikeuksia noudattaen

Toimiminen sosiaalisessa mediassa (tavat, kuvat), verkkokiusaaminen
Toiminnallinen tehtävä (diaesitys digihyvinvoinnista)

- tunnistaa oikeutensa ja vastuunsa omien tietojen luovuttamisessa sähköisiin palveluihin
- käyttää sähköisiä asiointipalveluja
- tunnistaa vahvan tunnistautumisen menetelmiä
- suojata henkilökohtaisia tietojaan ja yksityisyyttään
- tunnistaa tietosuojan periaatteita ja noudattaa niitä
- käyttää sähköpostia ja sen perustoimintoja

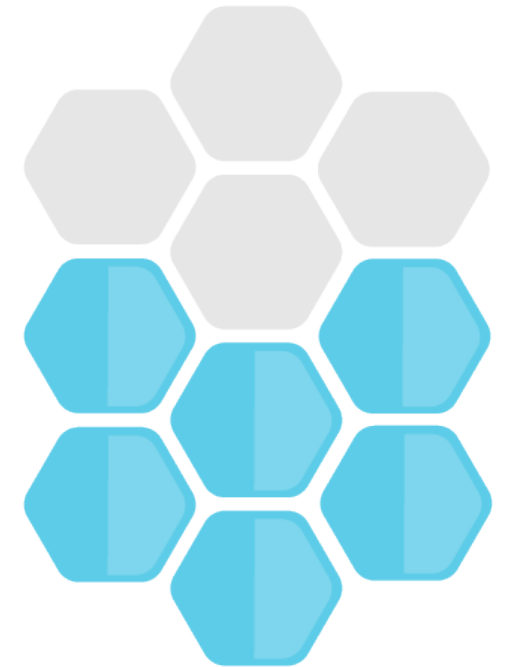
Vahva tunnistautuminen, turvallisuus, julkiset asiointipalvelut, sähköposti, GDPR
Toiminnallinen tehtävä (sähköposti, jossa liite)

- valita ja käyttää tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentasovelluksia
- tunnistaa erilaisia tiedostomuotoja
- tehdä standardin mukaisia tekstidokumentteja
- tehdä laskentataulukkoja ja hyödyntää laskukaavoja tietojen laskennassa
- käsitellä ja siirtää eri muotoista tietoa

Tiedostokoot ja –muodot
Toiminnalliset tehtävät (tekstinkäsittely ja taulukkolaskenta)

Perusosaaja

- hallita ja suojata omaa digitaalista identiteettiään
- tunnistaa digitaaliseen jalanjälkeen vaikuttavia tekijöitä
- erottaa henkilökohtaisen ja ammatillisen läsnäolon digitaalisissa ympäristöissä
- tunnistaa omaa digitaalista osaamistaan ja sen kehittämistarpeita

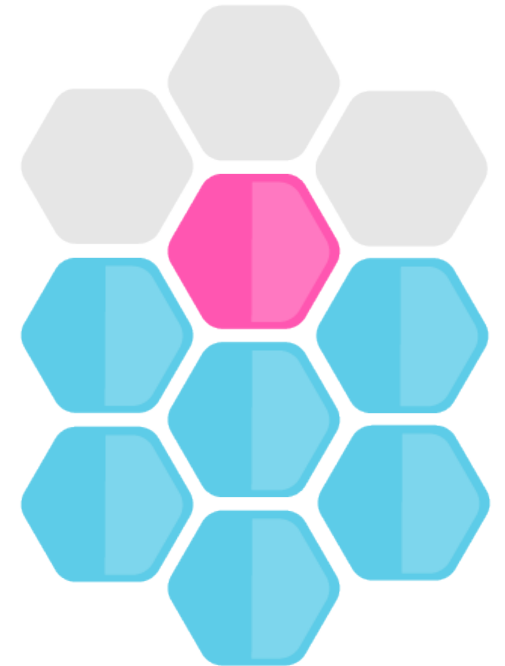
Monivalinnat

- digitaalinen identiteetti
- henkilökohtainen ja ammatillinen läsnäolo sosiaalisessa mediassa

Toiminnallinen tehtävä

- oma digitaalinen osaaminen

Digiosaaja

- käyttää digitaalisia työkaluja yhteistyöhön ja -tuottamiseen
- muokkaa, yhdistää ja kehittää digitaalisia sisältöjä uuteen muotoon
- varastoi, siirtää ja jakaa digitaalista sisältöä digitaalisten työkalujen avulla
- hyödyntää ja valitsee tarkoituksenmukaisia tekijänoikeuksiin liittyviä lisenssejä

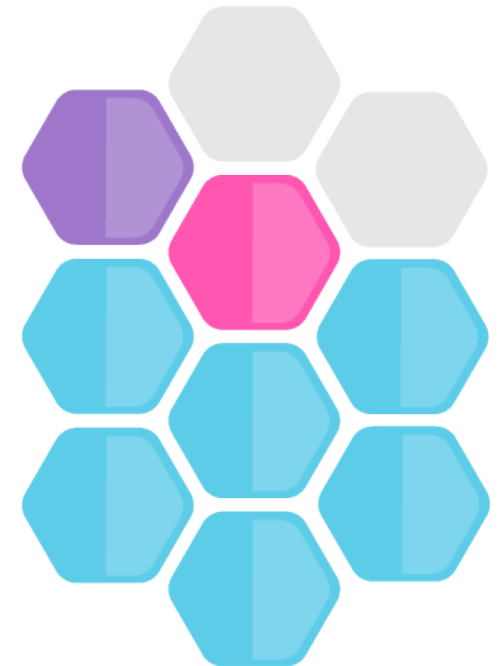
Monivalinta

- Creative commons –lisenssit

Toiminnalliset tehtävät

- tekijänoikeudet (Kopiraittilan käyttö)
- verkkokokoukseen osallistuminen
- verkkokokouksen hyvät käytännöt

Yhteistyöskentelijä

- käyttää erilaisia sovelluksia työn organisointiin
- edistää omaa digihyvintiaan hyödyntämällä tietotyön hyviä käytäntöjä
- hyödyntää itsensä johtamisen (itsesäätely ja ajanhallinta) apuvälineitä

Monivalinnat

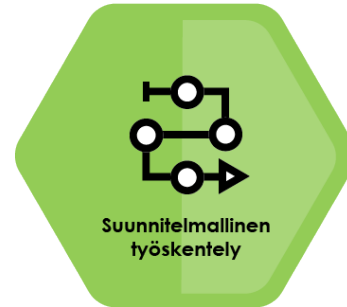
- ajan- ja tehtävienhallinta
- digihyvintointi
- digiteknologioiden vaikutus terveyteen

Toiminnallinen tehtävä

- kalenterin luominen ja kalenteritapahtumat
- digihyvintointia edistävät asiat

Hyötykäyttäjä

- tunnistaa itsenäisesti haasteita digitaalisissa ympäristöissä
- tunnistaa uusien teknologioiden tuomia mahdollisuuksia työssä ja arjessa
- käyttää digitaalista teknologiaa monipuolisesti tiedon etsimiseen, tarkasteluun ja uuden tiedon tuottamiseen
- ratkaista ongelmatilanteita suunnitelmallisesti ja tehdä perusteltuja kehittämis ehdotuksia

Toiminnalliset tehtävät

- teknologioiden hyödyntäminen erilaisissa tilanteissa
- ohje vastuullisesta ja turvallisesta toiminnasta sosiaalisessa mediassa ja digitaalisessa ympäristössä
- ohjevideo etäkokoukseen osallistumisesta

Ongelmanratkaisija

Osaaminen osoitetaan merkkihakemuksilla

- Merkkikohtaiset hakemuslomakkeet
 - Monivalinta- ja toiminnalliset tehtävät
- Arvioijan ohjeet

TIEDON HAKU JA ARVIOINTI

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
digiosaaminen@tieke.fi

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry on vaikuttaja, verkottaja ja vauhdittaja digitaalisen osaamisen kehittämisen ja digitaalisten toimintaprosessien edistämisen alueilla.

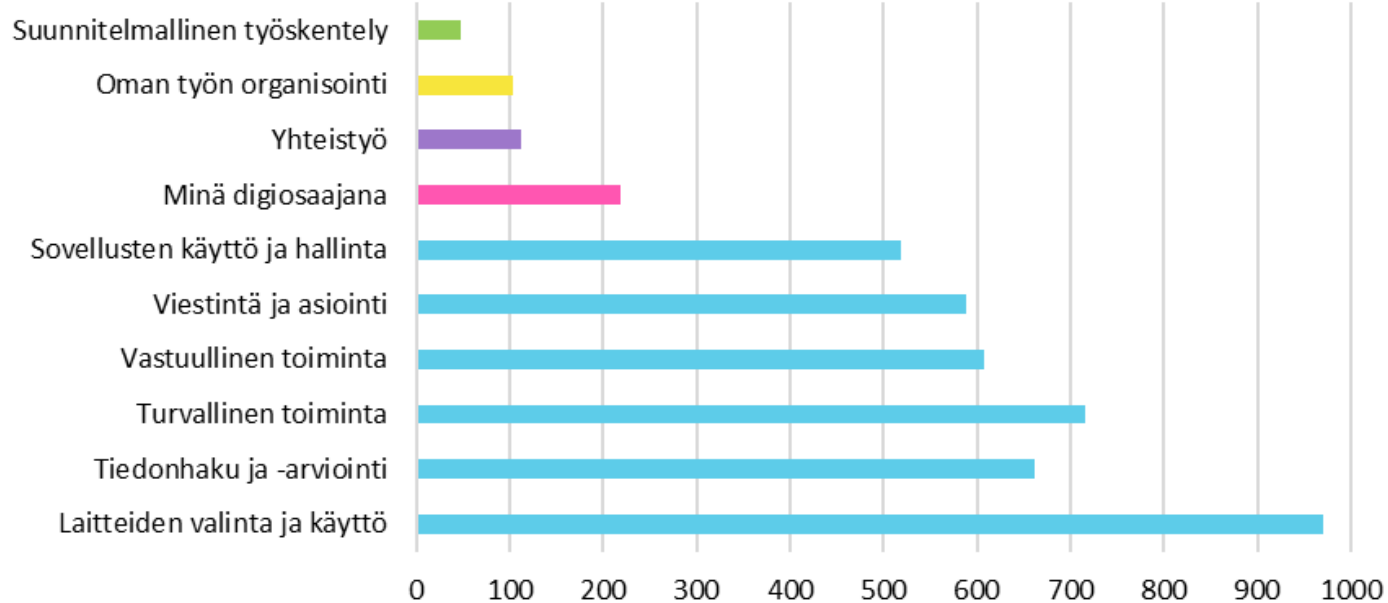
Ystäväsi jakaa sinulle ajankohtaista asiaa käsittelevän julkaisun. Mistä voit arvioida, onko sen sisältämä tieto luotettavaa? Valitse kaksi (2) oikeaa vaihtoehtoa.

- 1. Julkaisussa esitellyt väittämät voi tarkistaa muista lähteistä.
- 2. Julkaisu sisältää grafiikoita ja tilastoja.
- 3. Julkaisua on jaettu paljon sosiaalisessa mediassa.
- 4. Julkaisun tekijä on luotettavaksi tiedetty taho.
- 5. En tiedä.

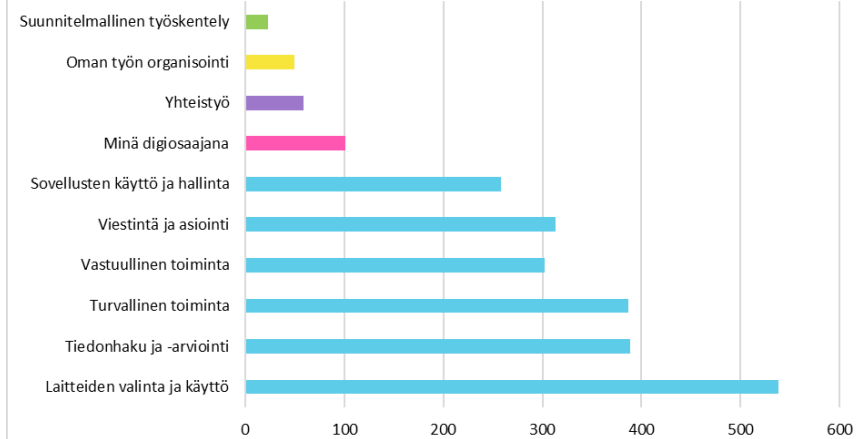
Etsi suomenkielinen video, jossa kerrotaan digitaalisista osaamismerkeistä. Kopioi videon linkki. Liitä linkki vastauskenttään.

Digitaitojen osaamismerkkejä on myönnetty yli 10 000

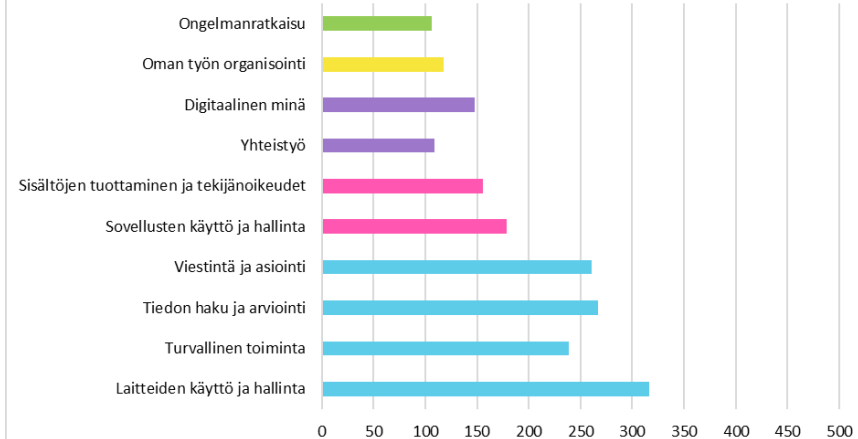
Myönnetyt digitaitojen osaamismerkit v 1.0

Myönnetyt merkit, v 0.3

Myönnetyt merkit, v 0.2

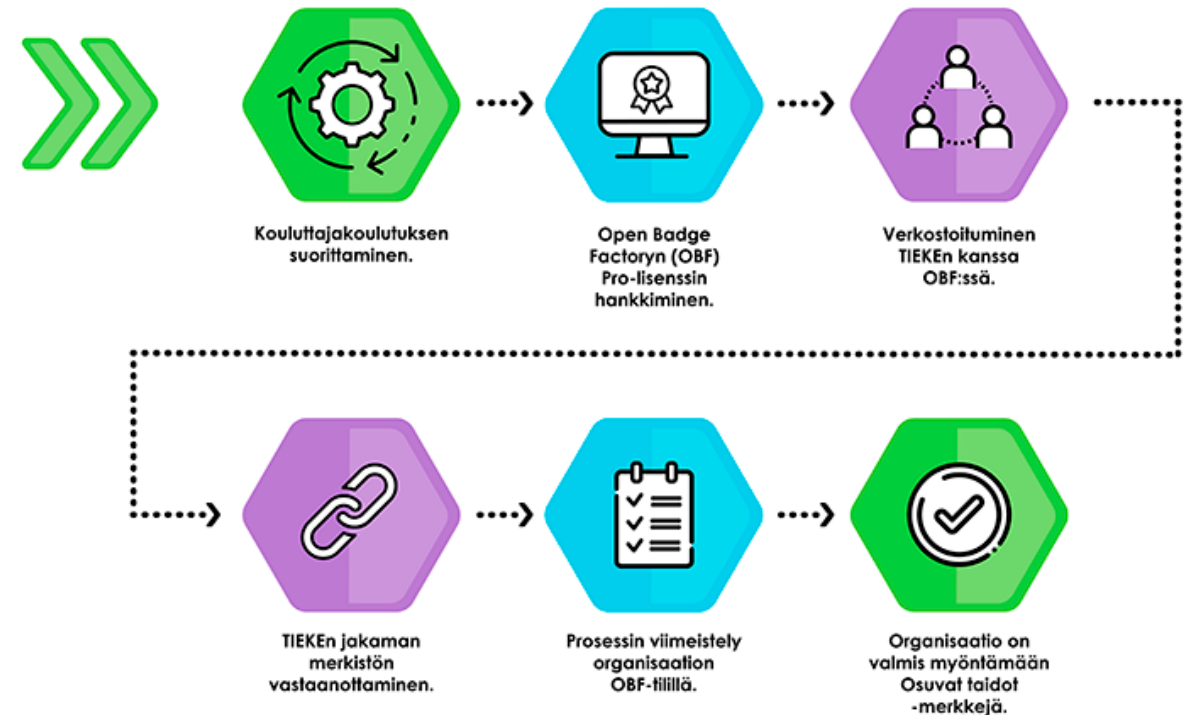

Digitaitojen osaamismerkkien myöntäminen ja suorittaminen

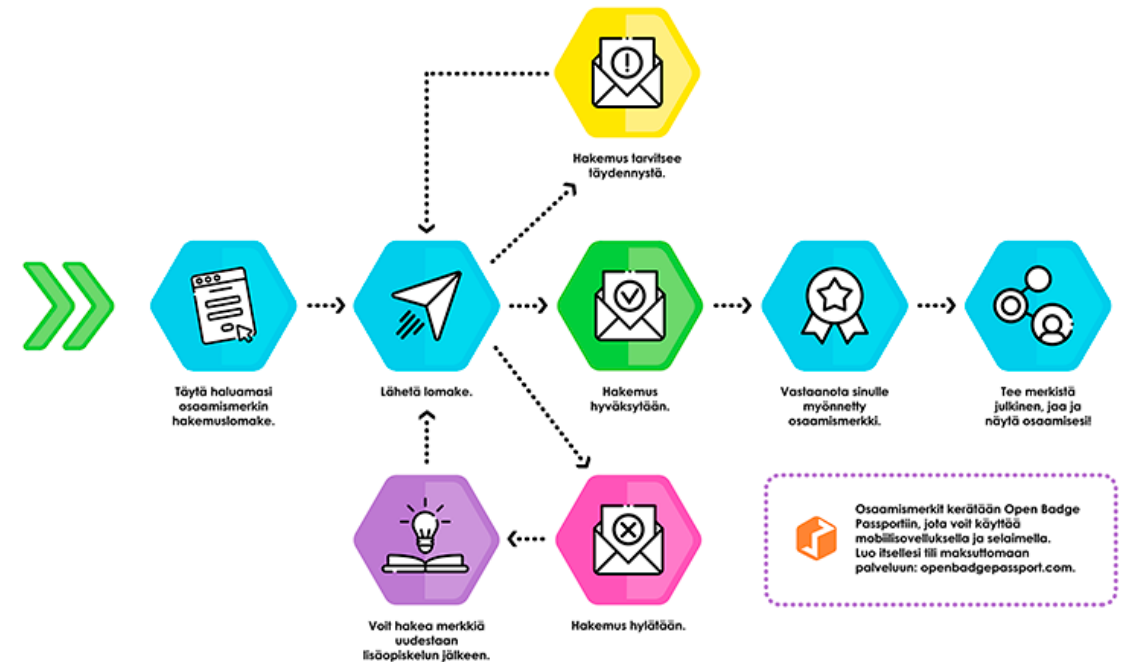
Näin organisaatio pääsee myöntämään osaamismerkkejä

- Kouluttajakoulutus
 - verkkokoulutus tai tallenteilta
- Open Badge Factoryn käyttöönotto
 - Pro-lisenssi, verkostoituminen TIEKEN kanssa
- Osaamismerkistön tilaaminen
- TIEKE jakaa osaamismerkistön linkkeinä organisaatiolle
 - Jaetun merkistön käyttöönotto
 - Merkistön viimeistely organisaation OBF:yssä
- Organisaatio on valmis myöntämään Osuvat taidot –osaamismerkkejä
- Lisää prosessista TIEKEN [verkkosivuilla](#)

Digitaitojen osaamismerkkien suorittaminen

- Digiosaaminen todennetaan osaamismerkkihakemuksilla
 - Osallistuminen koulutukseen
 - Itseopiskelu
 - Halu osoittaa aiemmin hankittua osaamista.
- Rekisteröityminen [Open Badge Passporttiin](#)
 - maksuton pilvipalvelu tai mobiilisovellus
- Osaamismerkkihakemus
 - Hyväksytty, hylätty tai pyydetty täydentämään
 - Hyväksytyt osaamismerkit otetaan vastaan Open Badge Passportissa
 - Merkin voi avata julkiseksi ja jakaa eteenpäin, esim. linkkinä tai LinkedIniin
- Merkkien suorittajien motivointi
 - Miksi osaamismerkit?

Kiitos, kysymyksiä ja keskustelua

Lisää [verkkosivuilla](#) ja tulevissa uutiskirjeissä
digiosaaminen@tieke.fi